

TYRIAMASIS DARBAS.

Šiaulių „Saulėtekio“ gimnazijos
biomedicinos krypties mokinė

Karolina Ančerevičiūtė

Vadovė Danguolė Norkuvienė

DANTŲ PASTOS SUDĖTIS.
EKOLOGIŠKOS DANTŲ PASTOS
GAMINIMAS.

TURINYS

- Tikslai ir uždaviniai.
- Kas paskatino mus pradėti gaminti ekologišką dantų pastą?
- Anketavimas. Anketų analizė ir išvados.
- Istorija.
- Dantų pastos funkcijos.
- Pirktinės dantų pastos sudėtis.
- Ekologiškos dantų pastos gaminimas.
- Dantų pastos receptai.

TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

- Dantų pastos istorija.
- Dantų pastos sudėtis, naudojimas.
- Ekologiškos dantų pastos gaminimas.
- Ekologiškos dantų pastos privalumai.
- Sveiko gyvenimo būdo propagavimas.

Kas paskatino mus pradėti gaminti ekologišką dantų pasta?

- Sveikas gyvenimo būdas.
- Jokių sveikatai kenkiančių produktų mūsų pastoje.
- Lengvai bei greitai pagaminama dantų pasta.

ANKETAVIMAS

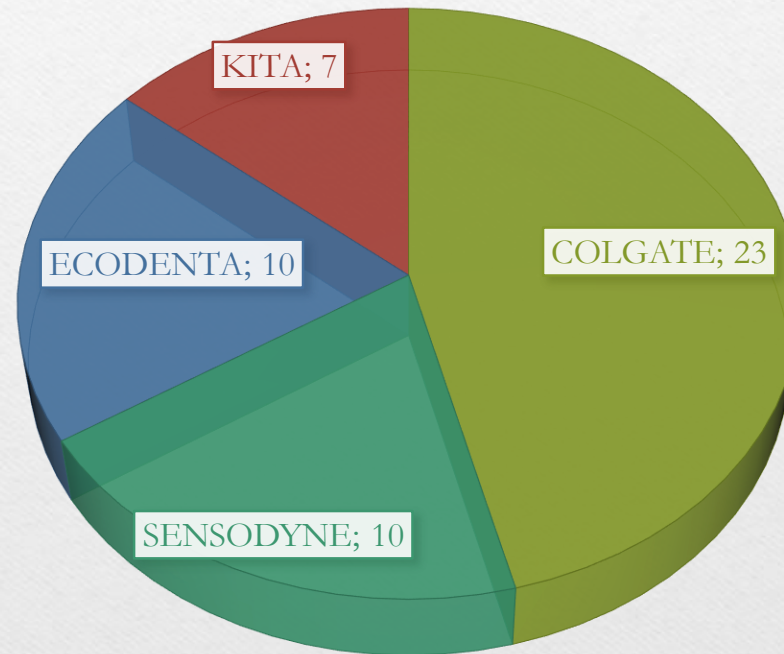

Į anketos klausimus atsakė apie 50 žmonių

KOKIA DANTŲ PASTA VALOTĖS DANTIS?

1. „COLGATE“
2. „BLENDAMED“
3. „SENSODYNE“
4. „PARADONTAX“
5. „ECODENTA“
6. KITA...

1-osios anketos analizė ir išvados

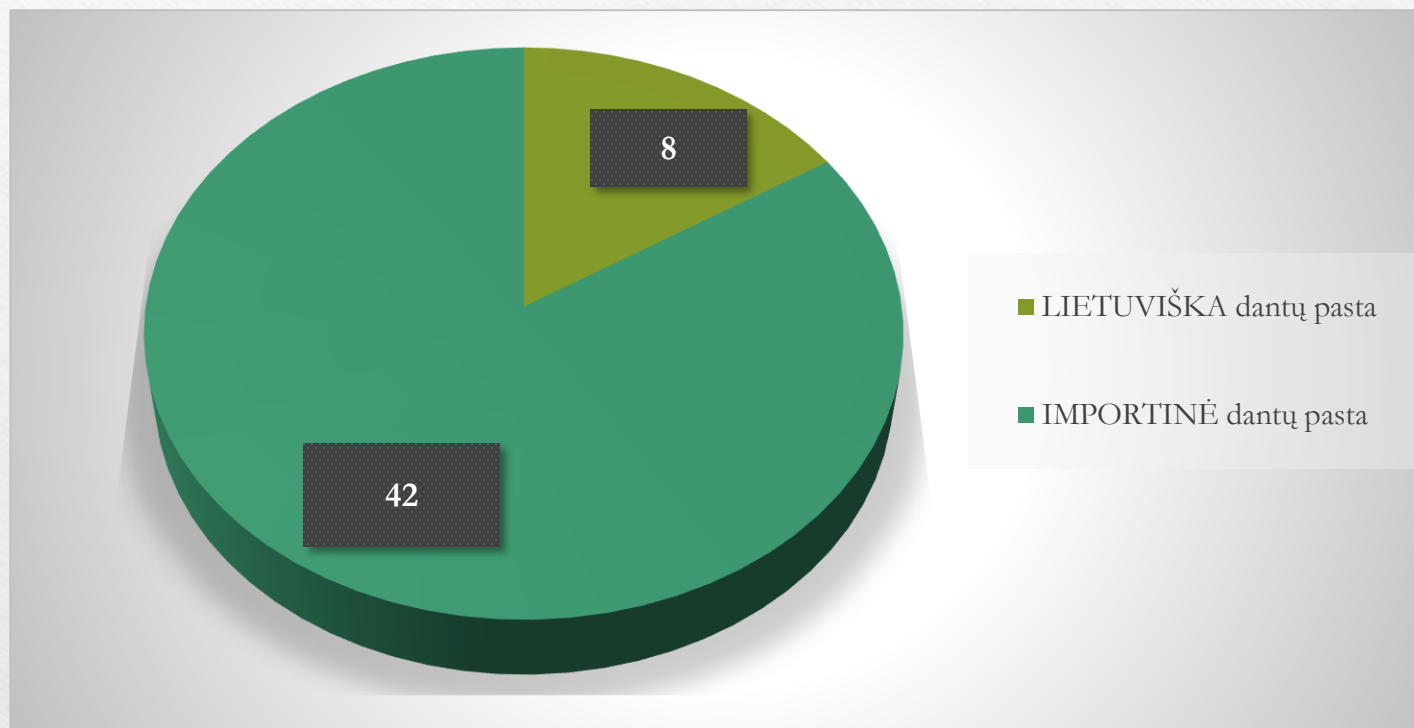

Kokią dantų pastą perkate?

1. LIETUVIŠKĄ.
2. IMPORTINĘ.

2-osios anketos analizė

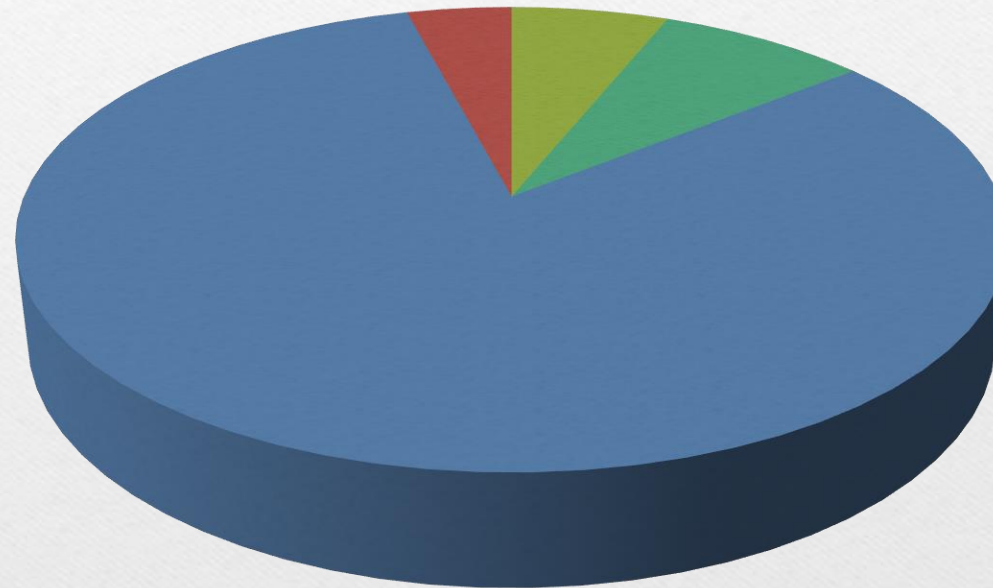

KOKIE KRITERIJAI LEMIA, PERKANT DANTŲ PASTĄ?

1. DANTŲ PASTOS SUDĖTIS.
2. KUR PAGAMINTA DANTŲ PASTA.
3. KAINA.
4. KITA....(pvz.: skonis)

3-osios anketos analizė

■ DANTŲ PASTOS SUDĖTIS

■ KUR PAGAMINTA DANTŲ PASTA

■ KAINA

ISTORIJA

5000 m. pr. Kr. pastą jau naudojo egiptiečiai. Dantims valyti jie gamindavo miltelių mišinį, kurio sudėtyje buvo akmens druska, mėtos, džiovintos gėlės ir pipirai.

- Nepaisant to, jog šis mišinys sukeldavo dantenu kraujavimus, jis ir šiandien pripažįstamas efektyvesniu nei pastos, naudotos dar praeitame amžiuje.
 - 3000 m. pr. Kr. senovės civilizacijos naudojo „kramtymo lazdele“.
-

Dar šiek tiek istorijos..

- 1498 m. Kinijoje pirmiesiems dantų šepetėliams pagaminti buvo naudojami šiurkštūs šerno šeriai, kuriuos tvirtino prie bambuko lazdelės ar akmens. Šerno šerių šepetėliai buvo naudoti iki 1938 m., kol Dupont de Nemours kompanija pristatė nailono šerelius, o naujieji dantų šepetėliai vadinti „stebuklinguoju gyd. West dantų šepetėliu“

DANTŲ PASTOS FUNKCIJOS

- APSAUGO DANTIS NUO ĖDUONIES.
- BURNOS HIGIENOS PRIEMONĖ.
- BALINIMO PRIEMONĖ.
- ANTIBAKTERINĖ PRIEMONĖ.
- MALONUS BURNOS KVAPAS.

PIRKTINĖS DANTŲ PASTOS SUDĖTIS

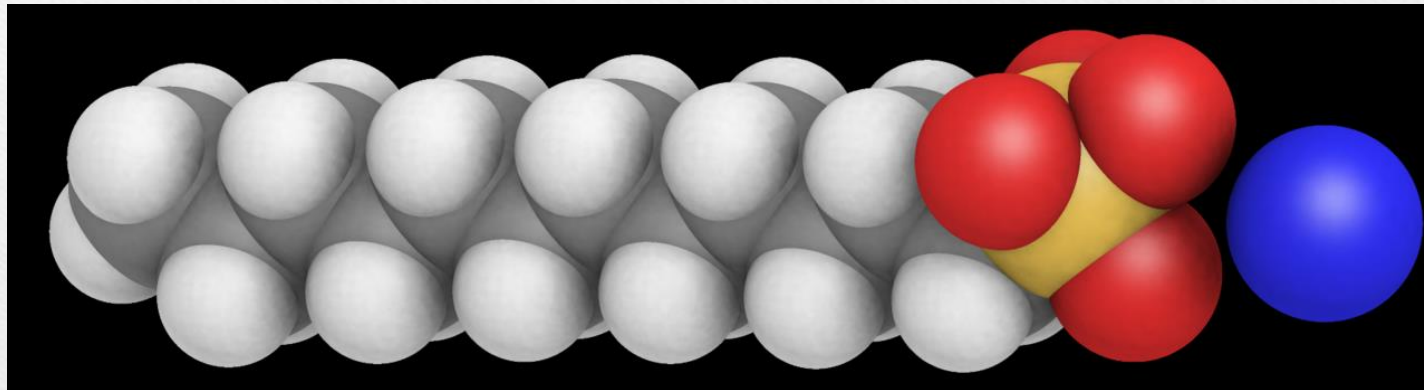
Dantų pastos, kurias tyrinėjome

Natrio laurilsulfatas

- Turi valomųjų savybių, natrio laurilsulfatas gali sukelti odos bėrimus bei regėjimo ir kvėpavimo sutrikimus.
- Ši medžiaga mūsų kūne gali išgyventi net penkerius metus ir kauptis širdyje, kepenyse, plaučiuose bei smegenyse.
- Ji gali jungtis su kitomis į kūną patenkančiomis cheminėmis medžiagomis ir pradėti kaupti žalingus nitratus, kurie ilgainiui sukelia rimtus sveikatos sutrikimus.

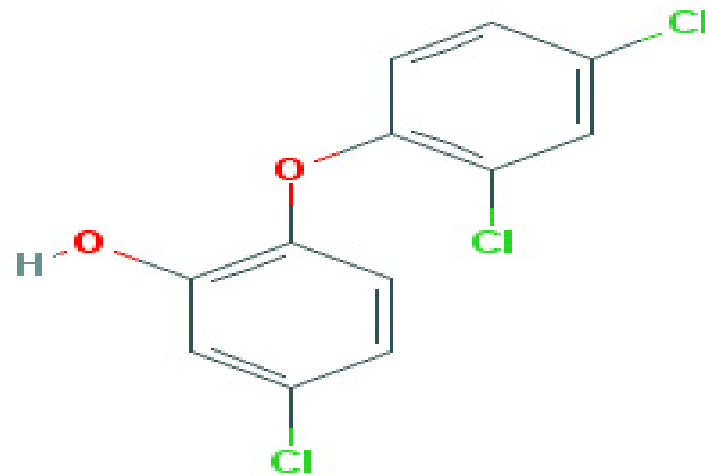
Natrio laurilsulfatas

Triklozanas

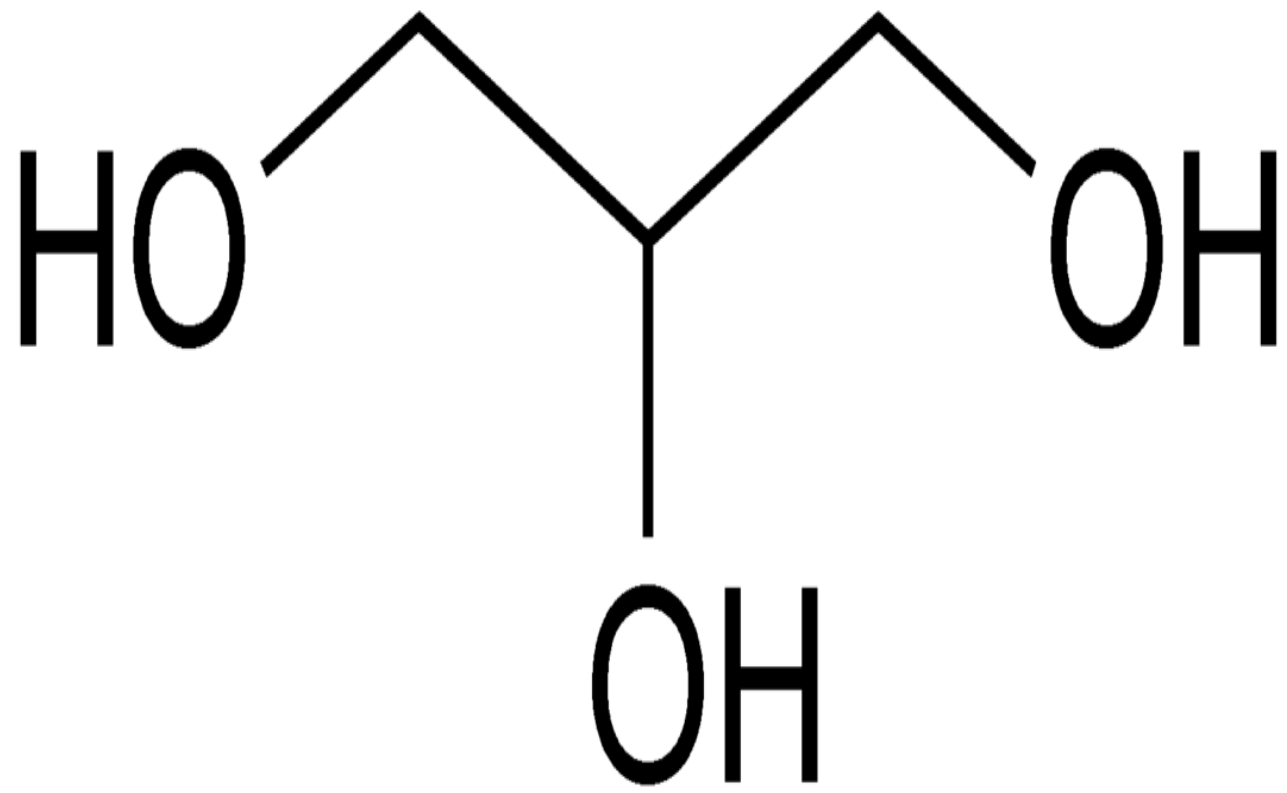
- Jis dažniausiai sutinkamas antibakteriniuose produktuose, taip pat ir antibakterinėse bei priešuždegiminėse dantų pastose.
- Jis yra vienas iš vėžį sukeliančių chlorofenolių.

TRIKLOZANAS

Propilenglikolis

- Drėkinamoji dantų pastos grandis, plačiai naudojama antifrizo gamyboje.
- Gali būtų lengvai ir greit įsisavinama per odą ir turėti įtakos smegenų, kepenų bei inkstų veiklai.
- Dirbant su šia medžiaga patariama naudoti skysčiui nepralaidžias pirštines, tačiau ir tai nesustabdo plataus medžiagos vartojimo kasdienėse kosmetikos priemonėse.

Fluoras

- Fluoras, arba natrio fluoras yra pagrindinė dantų sveikatą užtikrinanti medžiaga, tačiau ši medžiaga taip pat naudojama ir nuodų bei pesticidų gamyboje.
- Vos truputį didesnis šios medžiagos kiekis gali sukelti pykinimą, viduriavimą bei rimtas ir ilgalaikes sveikatos problemas.

18,9984032
Fluorine
9

Fluoro reikšmė žmogaus organizmui

- Didina emalio atsparumą rūgštims, susidarančioms burnoje dėl mikroorganizmų veiklos, skylant angliavandeniams.
- Dalyvauja emalio atsikūrimo procese, mažina fermentinį mikroorganizmų aktyvumą ir trukdo danties apnašoms prisitvirtinti prie danties paviršiaus.
- Svarbus kaulų ir dantų (ypač jų emalio) vystymuisi.
- Pakankamas fluoro kiekis apsaugo dantis nuo ėduonies, užtikrina taisyklingą augančio organizmo kaulų sistemos vystymąsi.
- Fluorido perteklius žmogaus organizmui kenksmingas – sukelia fluorozę, pažeidžia kalcio ir magnio apykaitą organizme. Dėl to kietėja kaulai, kaulėja kremzlės, mažėja raudonųjų ir baltųjų kraujo kūnelių.

FLUORO POVEIKIS DANTIMS

Dantys be fluorozės pažeidimų

Nežymūs fluorozės pažeidimai

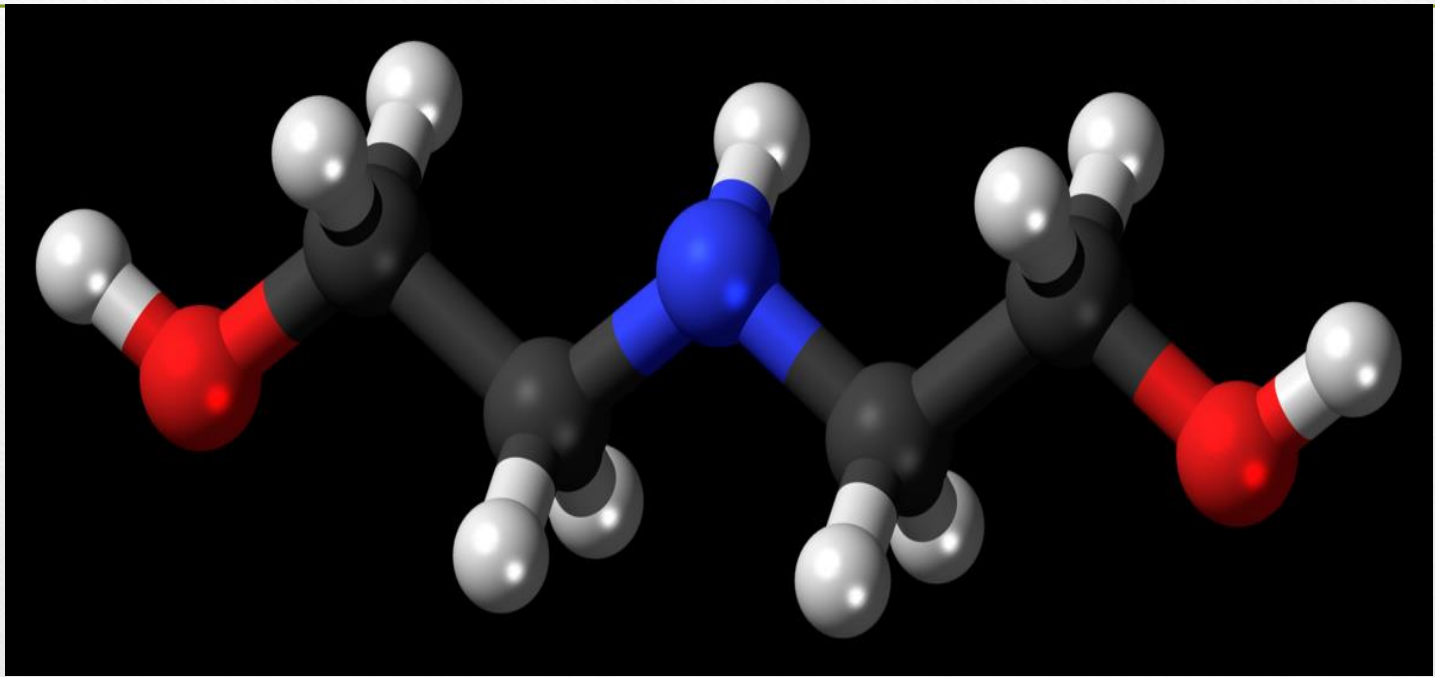
Vidutiniai fluorozės pažeidimai

Sunkūs fluorozės pažeidimai

Dietanolaminas

- Putojimą sukianti medžiaga, trikianti hormonų pusiausvyrą bei skatinanti vėžį sukeliančių nitratų kaupimą.
- Didesnis medžiagos kiekis didina kepenų bei inkstų vėžio riziką.

NATRIO SULFATO KRISTALOHIDRATAS

- Gali pasireikšti alerginės reakcijos, atsirasti burnos žaizdelių, padidėti burnos sausumas, o tai didina bakterijų kiekį burnoje.
- Ši medžiaga higienos priemonių bei buitinės chemijos gamyboje naudojama todėl, kad padeda sujungti visus cheminius elementus bei sukelia putojimą, tačiau niekuo nėra naudinga žmogaus organizmui.

Natrio sulfato kristalohidratas- Glauberio druska

REZIUME

- Tai yra labiausiai vengtinų dantų pastos sudedamųjų dalių penketukas.
- Dantų pastose naudojamas leistinas šių medžiagų kiekis, tačiau, kiek jų norite įsidėti į savo organizmą - spęskite patys.
- Pirktinė dantų pasta nėra vienintelė burnos higienos priemonė.
- Dantis skalauti galima ir su stipraus koncentrato žolelių arbata, valyti juos su valgomąja soda, o trokštantiems įprastinę dantų pastą primenančios konsistencijos, pridedame paprastą jos receptą.

EKOLOGIŠKOS DANTŲ PASTOS GAMINIMAS

DARBO MEDŽIAGOS IR PRIEMONĖS

1. KOKOSŲ ALIEJUS.
2. GERIAMOJI SODA.
3. ETERINIAI ALIEJAI.
4. GRUSTŪVĖ IR GRŪSTUVĖLIS.
5. MENTELĖ.
6. INDAS KREMUI.

.

MEDŽIAGOS

Kokosų aliejus

- Pasižymi priešūždegiminėmis, antibakterinėmis ir žaizdas gydančiomis savybėmis.
- Gaiviam burnos kvapui. Nemalonų burnos kvapą dažnai sukelia burnoje susikaupusios bakterijos.
- Veiksmingai balina dantis.

GERIAMOJI SODA

- Atkuria PH pusiausvyrą.
- Neutralizuoja rūgštingumą.
- Valo ir balina dantis.

GLICERINAS

- Glicerinas chemine savo prigimtimi yra priskiriamas prie alkoholių.
- Glicerinas gerai sugeria drėgmę.
- Antibakterinis poveikis.

Arbatmedžio eterinis aliejus

ETERINIAI ALIEJAI

- Puikūs antiseptikai, dezinfekuoja žaizdas, gelbsti susirgus kvėpavimo takų ligomis, malšina raumenų, ausų uždegimo keliamus skausmus, padeda gydyti spuoguotą odą, pūslelinę, nedidelius nudegimus, puikiai saugo nuo kraujasiurbių vabzdžių.
- Taip pat gina nuo agresyvios išorinio pasaulio energijos. Kelia pasitikėjimą savimi, atkuria harmoniją ir pusiausvyrą, malšina stresą. Trumpai tariant, jis tinka kone visais gyvenimo atvejais.

RECEPTAS

- 3 valgomųjų šaukštų kokosų aliejaus .
- 3 valgomųjų šaukštų valgomosios sodos.
- 2 valgomųjų šaukštų augalinio glicerino.
- Kelių lašelių pipirmėtės aliejaus ar kito eterinio aliejaus.

DARBO EIGA

- Įdedame kokosų aliejų, geriamąją sodą į grūstuvę ir grūstuvėlio pagalba išmaišome.

- Įlašiname kelis lašus norimo eterinio aliejaus, glicerino.

- Na ir galiausiai viską sutriname iki vientisos masės.

Vienam kartui dantų pastos pasigaminimas

- 1 šaukštelio sodos.
- 0,5 šaukštelio smulkios himalajų druskos.
- 1 lašelio mėtų, gvazdikėlių ar citrusinių vaisių eterinio aliejaus.
- kelių lašelių vandens.

PATARIMAS

- Sumaišykite geriamąją sodą su vandeniu iki norimos konsistencijos ir naudokite vietoj dantų pastos.
- Galima stiklinėje vandens ištirpinti 1 šaukštelį geriamosios sodos ir šiuo mišiniu skalauti burną.
- Geriamoji soda ir vanduo padeda išgydyti pūlinukus ir gerklės perštėjimą, sumažinti dantų skausmą.

Kađar galime dėti į dantų pasta...

Alavijas

- Tai – puikus antiseptikas, mažinantis uždegimus. Dantų pastą su alavijais rinkitės, jei vargina gingivitas, periodontitas, stomatitas. Taip pat tinka kraujuojant dantenoms.

Ramunėlės

- Pasižymi raminančiu, priešuždegiminiu poveikiu.
- Turi antioksidacinių savybių.
- Gali naikinti bakterijas, todėl jomis mėgstama skalauti burną– taip sunaikinant nemalonių bakterijų sukeltą kvapą.

Molis

- Viena iš sudedamųjų šveičiamųjų ir balinamųjų medžiagų. Taip pat atkuria burnos gleivinės pH pusiausvyrą, saugo nuo ėduonies, šalina negyvas daleles, naikina nemalonų burnos kvapą, skatina dantenu gijimą.

IŠVADOS

- Perkamoje dantų pastoje daug cheminių medžiagų, kurios žalingos žmogaus organizmui.
- Pagaminta dantų pasta-ekologiška ir sveika.
- Sveikas gyvenimo būdas – ilgesnis gyvenimas.

LITERATŪRA

- <http://www.eurovaistine.lt/kudikiu-ir-higienos-prekes/burnos-higiena/dantu-pastos/?gclid=Cj0KEQjwwoLHBRDD0beVheu3lt0BEiQAvU4CKksz7ecLF8r7n3embvulu-e5zajxXgoJRE8KxHgVhkoaAhEb8P8HAQ>
- <http://www.dantu-taisymas.lt/dantu-sepetelio-ir-pastos-istorija/>
- <http://www.delfi.lt/5braskes/skanios/gamink-namine-dantu-pasta-6-receptai.d?id=63001206>

ACIŪ UŽ DĒMESI

